

Lärarhandledning:
Korruption
Ett gift i samhällskroppen

Författad av Marit Lundgren

Artikelnummer: KU49518

Ämnen: Samhällskunskap/Historia/Värdegrund

Målgrupp: Grundskola åk 6-9

Speltid: 11 min

Produktionsår: 2018

B&P
DIGITAL MEDIA
DISTRIBUTION AB

SYNOPSIS:

Korruption finns i nästan alla samhällen. Det kan handla om allt från stora summor av pengar som byter ägare, till tjänster och gentjänster.

Korruption var vanligt förr och det som gjorde politiker och diplomater mest bestörta var om systemet plötsligt inte fungerade – om någon högt uppsatt ämbetsman plötsligt vägrade ta emot en muta, eller om politiker visade sig vara hederliga. Då var det något som inte stod rätt till.

Länge har folk trott att korruption är en politisk barnsjukdom, något som vi lämnar bakom oss när vi blir välutbildade, får välfärdssamhällen och bygger demokratier. Men nu vet vi bättre. Korruption finns också här, i vårt eget land! Varför? Därför att korruption svarar mot människans egna dunkla drifter, hennes vilja att ta genvägar, berika sig och få det bättre än hon förtjänar.

Men korruption handlar inte bara om oss själva. Framför allt underminerar korruptionen tron på rättsstaten och demokratin. Varför skall man lita på myndigheter när myndighetspersonerna ändå tar emot pengar för att fuska? Varför rösta i allmänna val när politikerna ändå bara hjälper den som betalar dem bäst?

I den här filmen berättar professor Dick Harrison om korruptionens historia från Romarriket fram till våra dagar och vilka konsekvenser korruptionen för med sig.

INNEHÅLL:

Centralt innehåll

- Det syfte och centrala innehåll från LGR 11 och LGY 11 som matchar filmen.

Kunskapskrav

- De kunskapskrav du kan jobba mot med utgångspunkt i filmen.

Gymnasieskolans värdegrund

- De värdegrunder skolan har som uppgift att förmedla till eleverna.

Frågebanken

- Olika typer av frågor att jobba med i helklass, i grupp eller individuellt.

Övningsbanken

- Länkar och övningar som hjälper dig att jobba vidare med filmens innehåll.

Utdrag ur: Syfte i ämnet Historia

Undervisningen i ämnet historia ska syfta till att eleverna utvecklar kunskaper om bland annat historiska sammanhang. Detta innebär en insikt om att det förflutna präglar vår syn på nutiden och därmed uppfattningen om framtiden. Undervisningen ska ge eleverna förutsättningar att tillägna sig en historisk referensram och en fördjupad förståelse för nutiden. De ska också få möjlighet att utveckla en kronologisk överblick över hur kvinnor och män genom tiderna skapat och förändrat samhällen och kulturer.

Utdrag ur: Syfte i ämnet Samhällskunskap

Undervisningen i Samhällskunskap ska syfta till att eleverna utvecklar kunskaper om hur individen och samhället påverkar varandra.

Undervisningen ska bidra till att eleverna utvecklar förtrogenhet med de mänskliga rättigheterna och med demokratiska processer och arbetssätt. Den ska också bidra till att eleverna tillägnar sig kunskaper om, och förmågan att reflektera över, värden och principer som utmärker ett demokratiskt samhälle.

Centralt innehåll som kan kopplas till filmen:

Samhällskunskap, åk 7-9:

- Hur hushållens, företagens och det offentliga ekonomien hänger samman. Orsaker till förändringar i samhällsökonomien och vilka effekter de kan få för individer och grupper.
- Individers och gruppers möjligheter att påverka beslut och samhällsutveckling samt hur man inom ramen för den demokratiska processen kan påverka beslut.

Kunskapskrav som kan kopplas till innehållet:

Samhällskunskap, åk 6:

Eleven kan utifrån något givet exempel föra välutvecklade och nyanserade resonemang dels om hur individer och grupper kan påverka beslut på olika nivåer, dels om förhållanden som begränsar människors möjligheter att påverka.

Historia, åk 9:

Eleven har kunskaper om historiska förhållanden, skeenden och gestalter under olika tidsperioder. Eleven visar det genom att föra underbyggda resonemang om orsaker till och konsekvenser av samhällsförändringar och människors levnadsvillkor och handlingar.

Samhällskunskap, åk 7-9:

Eleven har mycket goda kunskaper om olika samhällsstrukturer. Eleven visar det genom att undersöka hur sociala, mediala, rättsliga, ekonomiska och politiska strukturer i samhället är uppbyggda och fungerar och beskriver då komplexa samband inom och mellan olika samhällsstrukturer.

Eleven har mycket goda kunskaper om demokratiska värden och processer och visar det genom att föra välutvecklade och nyanserade resonemang om demokratiska rättigheter och skyldigheter samt om för och nackdelar med olika former för gemensamt beslutsfattande.

Gymnasieskolans värdegrund

Skolan har uppgiften att till eleverna överföra värden, förmedla kunskaper och förbereda dem för att arbeta och verka i samhället. Skolan ska förmedla sådana mer beständiga kunskaper som utgör den gemensamma referensramen i samhället och som utgår från grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna som alla omfattas av.

Eleverna ska träna sig att tänka kritiskt, att granska information och förhållanden och att inse konsekvenserna av olika alternativ. På så vis närmar sig eleverna ett vetenskapligt sätt att tänka och arbeta

Frågebanken

Frågor till filmen. Använd i helklass efter filmen, gör som gruppuppgift eller individuellt. Ha gärna frågorna till handa under filmen och anteckna lite så blir det lättare att föra diskussion efteråt.

- Vem påstås ha sagt ”Det finns ingen mur så hög att inte en åsna lastad med guld kan ta sig över den”?
- Vad syftade talesättet på?
- Varför var det vanligt förr med korruption och mutor?
- Vilka var mössorna och hattarna i Sverige på 1700-talet?
- Varför blev mössorna arga?
- Hur försvann den historiska mutkulturen?
- Vad betyder korruption och vem gynnas?
- Varför är korruption farligt?
- Vad är korrupt beteende? Vad säger lagen?
- Kan du hitta exempel på korruption i Sverige?
- Vad är vänskapskorruption? Ge exempel.
- Varför finns korruption?
- Hur påverkar media förekomsten av korruption?
- Varför aktar sig offentliga personer för att ta en muta idag?
- Vilka konsekvenser blir det av att samhället är korrupt?
- Varför är det svårt att bli av med korruption?
- Vilka skandaler har det stått om i media på senare tid. Vad beror sådant på?

Övningsbanken

Efter filmen :

- Ta reda på mer om korruption i andra länder. Hur ser det ut idag jämfört med tidigare?

Jobba i grupp och gör t.ex. en karta över olika världsdelar över korruptionsindex. Jämför och redovisa för varandra.

- Vilka handlingar räknas inom begreppet korruption?

Titta på hur det ser ut i Sverige. Vad är det som är straffbart?

- Spana in i framtiden. Hur tror du Sverige kommer att påverkas av de korruptionsskandaler vi ser på många håll idag?

Skriv eller diskutera.

Diskutera

- Hur kan vi motverka manipulering genom fake news, troll, klickfabriker, twitterbotar, astrosurfing och andra nätfenomen?
- Vad är en visselblåsare?
- Hur påverkas demokratin av korruption?
- Hur kan du påverkas av korruption i skolan?
- Hur kan vänskapskorruption påverka dig?

Mer om:

Institutet Mot Mutor
Transparency International Sverige
Polisens hemsida
Sida